

FRA ERINDRINGENS GLEMMEBOG

Det blev i mit barndomshjem i 1950'erne ofte drøftet, hvad vi skulle vælge først at få indlagt – el eller telefon. El var en meget dyr manøvre. Der skulle trækkes ledninger over adskillige kilometer. Dertil kom installationer. Og alt skulle betales efter regning. Telefon derimod var en meget mere demokratisk indretning. Oprettelsesprisen var den samme for alle – uanset antallet af telefonpæle og ledningsnettets længde. Ofte hørte jeg min mor sige, at skulle hun vælge mellem elektrisk lys og telefon – så valgte hun ubetinget det sidste. Tilsyneladende en meget egoistisk indstilling. Men den var overhovedet ikke urimelig. Hendes klare overbevisning hang sammen med de galdestensanfald, hun fra tid til anden var plaget af. De af mine læsere, der kender til galdesten, vil vide at sådanne anfald er ualmindelig smertefulde. Jeg kan stadig i min indre højtaler høre min mors frygtelige klageråb inde fra sengen. I den situation var der kun ét, der kunne hjælpe – et skud morfin. I min erindring kom anfaldene altid ubelejligt – og som regel altid om natten. Og så måtte min far af sted på cykel til nærmeste telefon for at ringe efter lægen. Og i 1950'ernes Danmark var lægen altid den praktiserende læge. Han stod til rådighed døgnet rundt. Og de allerfleste dage. Familielæge i ordets allerbedste betydning.

Så rykkede i de første år doktor Dahl og efter hans pensionering doktor Jark ud fra Tønder. Jeg husker den dag i dag den uendelig lange – sådan oplevedes den – ventetid. Jeg er sikker på, at lægen har skyndt sig så meget, han kunne. Men jeg trak først et lettelsens suk, når jeg på lang afstand gennem vinduet kunne se det ventede lys fra bilens lygter. Det var også det eneste lys overhovedet, så det kunne ikke slå fejl, at det var lægen, der var på vej. For at illustrere datidens udstrakte lægeservice husker jeg, at doktor Jark en nat blev kaldt ud til os i en forrygende snestorm. Efter at min far i samme vejr og på cykel havde stridt sig frem til telefonen. Himmel og hav stod i ét. Da Jark ikke længere var i stand til at forcere snedriverne i bil, tog han skiene frem fra bagagerummet og bragte på dem den med længsel ventede morfin. Så faldt min mor endelig til ro. Det gjorde vi andre også, og lægen kunne atter drage af sted.

Disse tanker dukker af og til op fra erindringens glemmebog, når jeg læser om nutidens lægeservice – eller rettere sagt mangel på samme.

Bragt som debatindlæg 30.01.2011 i JP.